

LUPETA

Apare în fiecare zi de lucru
Abonament: 1 an 24 cor., 6 luni 12 cor.,
3 luni 6 cor. - România: 1 an 41 cor.
— Telefon nr. 47—82

... .. APARE
sub direcția unui
comitet de redacțiune.

Redacția și Administrația:
BUDAPESTA, VII., István-ut 11
Inserțiuni după învoială.
Scrisori nerancate se refuză.

Bufonul Europei.

Definiția unui regim despotice: O ordine a lucrurilor în care cei de sus sunt josnici iar cei de jos înjosiți.

Nicolae Chamfort.

(») Contele Apponyi bătea în cercul internațional toba cea mare de paradă, dar n'ă fost bun nici de meseria aceasta și biciul lui Björnson i-a făcut vânt. Marea paiată demascată, geme, să văicărește ar vrea să spună ceva, dar i-e frică, fiindcă mirosul de circ s'a lipit așa tare de sufletul său, încât ori-ce cuvânt, ori-ce gest produce râs și ilaritate.

Der reine Dummer August.

Pentru lumea mare poate să fie o plăcere să asiste gratis la posările unui caraghios. Pe noi caraghiosul ne doare, căci nu e nici mai mult, nici mai puțin, decât ministrul cultelor și al instrucțiunii publice în această țară. Diletantismul său ne costă progresul și cultura noastră. Iar răutatea și despotismul împintenat al celui mai reacționar întunec, pus în serviciul unei stupide fantasmagorii de idee de stat, ne răpește liniștea și siguranța noastră de cetățeni pacinici. Șovinismul ridicat la rangul de principiu ne subminează toată viața publică și socială.

Ori-ce stabilitate devine iluzorie când în locul minții cumpănite și drepte, sentimentele desfrânate pronunță justiția și interpretează legile țării.

Rostul șinurilor acestora e să prezintăm publicului mare un specimen de diletantism și șovinism nu numai comic sau orb, ci și stupid.

Eri-alaltăeri ministrul Apponyi își creiă, prin legea instrucțiunii în școlile populare, un nume de specialist par exelence în grajdurile inteligenței neamului omenesc. Marele pedagog e și om de legi. Un ministru și să nu fie om de legi, doar de ce l-a făcut împăratul ministru? Scurt iață-l la lucru.

Legea pentru sistemizarea congruei zice, că aceia, cari au absolvat 6 clase gimnasiale și teologia, au dreptul la un salariu de 1200 coroane, iar aceia, cari au 8 clase și teologia, la un minim de salariu de 1600 coroane.

Se întâmplă însă, că unul dintre preoții noștri dornic de muncă după cele 6 clase și după terminarea teologiei, să pună pe carte și ca privatist să dă examenele de clasa 7-ta și 8-ta.

În bună credință, că omul cinstit într'un singur chip poate pricepe și înțelege legea, în conformitate cu legea și având cele 8 clase gimnasiale cere completa-

rea congruei la 1600 coroane — Hic Rhodus! Răspunsul a fost scurt. Legea cere ca teologia să fie absolvată după cele 8 clase gimnasiale, așadară petentul dacă dorește întregirea congruei, are să urmeze încă odată teologia; acuma după cele 8 clase și numai după aceia i-se poate lua în considerare cererea.

Ei, o prostie, ca asta, ca un preot sfințit și instalat în toată regula, care absolva acum câțiva ani teologia cu eminență, să mai urmeze încă odată institutul teologic, nu poate eși decât din capul unui streber analfabet.

Hai la ministru. La așa cap așa căciulă! Ministru ca streberu, streberu ca ministru!

Intr'una din cărțile de anul întâiu de drept, carte de renume European se scrie: Unde textul legii cuprinde prea puțin, așadară e prea strâmt și nu subsumează în lege tot ceea ce nu după cuvinte, dar după sensul legii se cuprinde în ea se vorbește de o interpretare extensivă» (Czyhlarz Lehrbuch und Institutionen des römischen Rechtes). Și această scurtă învățătură e abea pe pagina 10 a cititului op. Iar mai departe: «E misiunea interpretățiunii, ca sensul evident al legii să fie scos deasupra cuvintelor neprecise».

Primejdiile acestea sunt literă moartă, bune pentru încărcat capul tinerilor iuriști, un ministru stă deasupra astorfel de filosofări vagi și inutile.

Poate și o credem cu toată sinceritatea că textul legii, din capul locului, cu vădită intenție, a fost așa stabilit ca sub masca lui să se poată ascunde și cel mai pervers interpretator. Intro țară în care viața, existența statului se zidește pe o idee al cărei corelat vizibil e o singură limbă privilegiată și nelimitat îndreptățită; cinstea și sinceritatea celor cari dețin puterea e ridicol de iluzorie.

O utopie tradusă în realitate, nu poate avea alte urmări, decât o derută în morală și în drept.

Reaua credință a legiuitorului rezultă logic din întreg «sistemul». Dar reaua credință socotește clar și cu precizie matematică, că urmașul în aplicare, dacă să menține sistemul va fi călăuzit de aceeași rea credință.

Și legiuitorul din deceniul trecut n'a greșit în resonamentele sale, iar Apponyi i-a sfințit logica prin faptă.

«Doară nu voi deschide zăgazul» — răspunse scurt, țanțoșul erou al libertăților, la cinstita și justa observare a preotului primit în audiență, că o astfel de interpretare al egi e forțată. — «Zăgazul» ei, asta e! «Sunt nebun să creez caz de precedentă

pentru popii valachi și să-i mai infund cu câte 400 coroane», își va fi gândit generosul conte, cavalerescul conte al națiunii cavaleresti.

Sunt curios ce ar zice cavalerescul parlament, dacă se va aduce cumva vorba despre acest fel de interpretare al unei legi în sfatul țării?

Răspunsul ar fi scurt: Trăiască Apponyi!

Perfidia legiuitorului, bazată pe perfidia interpretatorului după ce în § 4 al legii cere ca după terminarea celor 6 respective 8 clase gimnasiale, să se urmeze un curs de teologie de cel puțin trei ani.

Dă libertăți în § 5 ca cel cu 6 clase gimnasiale, satisfăcând condițiilor pentru întregirea la 1600 coroane să aibă dreptul de a cere această întregire.

Normal teologia se sfârșește după 6 sau 8 clase gimnasiale, deci § 4 ținându-se de us ia cazul normal. § 5 nu stabilește alte condițiuni și deși caz excepțional să refere pur și simplu la cazul normal al § 4.

Repetăm că numai reaua credință a legiuitorului basată pe reaua credință a interpretatorului poate născoci o aplicare atât de perversă a legii. Legiuitorul cinstit ar fi precizat § 5 ca excepțiune, interpretatorul cinstit ar fi dat o interpretare extensivă.

Dar Turcul te bate, Turcul te judecă.

Guvernele despotice se înjosesc, iar cetățenii pacinici, afară din cale pacinici, sunt înjosiți.

Statele moderne, au tendință, în urma curentului puternic democratic, de a îmbrățișa toate păturile cetățenilor lor, astăzi numai totalitatea cetățenilor se ia în considerare, indivizi sau clase, păaturi sociale privilegiate într'un stat modern nu există. Sub anumite împrejurări o națiune însăși ca națiune formează o pătură, o clasă, și dacă undeva una dintre aceste națiuni își aroagă dreptul de privilegiată, acolo sau schimbat doar națiunile și nici, decum starea faptică.

Păturile sociale au dispărut iar în locul lor au fost puse păturile naționale un simplu joc de noțiuni pentru cei ce sufer. Cu ștergerea păturilor sociale s'a dat legiuitorului ocazia să și drapeze legea cu un democratism simpatic și ademenitor, în statele în cari însă o națiune stăpânește peste alta aplicarea tendențioasă și desavantajoasă pentru națiunile supuse, nimicesc prin aplicare întreg democratismul legii. Așa că pentru un scrutător de legi teoretic strein de obiceiurile pământului legea, norma îl ademenește la fel și fel

de inuri și admirație. Pe scrutătorul practic însă îl scârbește.

Björnson e unul dintre acei mari gânditori care atras de legile cari prea pe față desfid rostul cultural al popoarelor, a pătruns și în secretul acesta intern al aplicării legilor într'un stat democratic, faison Ungaria, și s'a cutremurat de atâta cinism și rea credință.

Biciul său a lovit, și unde a lovit nu mai crește iarbă verde, memento pentru admiratorii unei paiețe.

Petiție la împăratul. Aproape 30 de orașe și comune cehești au trimis cancelarii cabinetului imperial o petiție în care Majestatea Sa Împăratul e rugat să intervină în interesul asupritelor naționalități din Ungaria.

În petiție accentuează, că naționalitățile în loc să se împărtaşească de drepturile pe cari ar trebui să le poseadă, se împărtaşesc numai de temniță.

Majestatea Sa mai e rugat să intervină, ca naționalitățile să capete toate acele drepturi pe cari le au popoarele Austriei în înțelesul §-lui 19 din legile cardinale ale statului.

Tot-deodată se amintește în petiție, că tocmai naționalitățile, adică credința și loialitatea naționalităților va forma și în viitor stâlpul, peatra fundamentală pe care se va rezima dinastia.

Petiția a fost înapoiată la lungbunzlau, fără nici un răspuns și fără nici o observare măcar; fiindcă așa cere practica și formalitățile Curții imperiale, așa cere «corectitatea» ce domnitorul și-o impune față de constituția și față de regiunile și mai cu samă față de regimurile țărilor sale.

Da, da. Dreptatea, popoarele... Dracul să le ia. Numai formalitățile să trăiască!

Trăiască justiția. Cu ocazia celor întâmplate în Cernova, au fost arestate 18 persoane sub pretext de agitare contra preoției catolice și contra organelor statului.

Intre arestați se află și sora preotului Hlinka. Joi s'a ocupat senatul de punere sub acuză, cu chestia aceasta, și — se înțelege — senatul a aflat cu cale și a întărit actul arestării celor 18 persoane. Senatul — cu toate că arestații tăgăduesc — vrea să arunce asupra lor și acuza, că înainte de sfințirea bisericii cu o săptămână s'a constituit în Cernova o societate (de ce nu zice încăi un comitet revoluționar) cu scopul de a împedeca sfințirea bisericii. Acea societate între cari au fost mulți și dintre arestați, (așa zice senatul), au furat lucrurile din biserică ca sfințirea să nu se poată face la nici un caz.

Senatul mai spune, că cercetarea e în acel stadiu, că întreaga cauză poate ajunge în luna viitoare înaintea curții cu jurați.

Și de sigur vor fi osândiți — adăugăm noi — fiindcă..... De ce să mai motivăm? Trăiască justiția!

„În chestia împăciuirii“ aduce și „Telegraful Român“ o notiță, în care repetă, că a publicat scrisoarea dlui Babeș ca o părere individuală, fără a se identifica cu cuprinsul ei. Cu două rânduri mai în urmă ține să spună, că „acțiunea“ dlui Babeș (dar dl Babeș ținea să spună că a lansat numai ideea, numai a sondat) a fost pornită cu bună credință și cu cele mai bune intențiuni. Iar mai la vale: „N'am aflat de altcum nimic reprobabil, ori chiar condamnable în acțiunea dlui Babeș...“

Ei! În punctul acesta am fi înțeleși.

Mai remarcăm ceea ce „Telegraful Român“ spune de încheiere și anume:

„În fine, după ce au fost aduși în combinație și Arhieriei noștri, așa credem că nu greșim dacă afirmăm, că deși Arhieriei noștri, după chemarea lor, doresc mai presus de toate pacea și buna înțelegere între oameni și popoare, n'au luat nici ei nici un angajament cu privire la acțiunea domnului Babeș“.

(Sublinierea e din partea noastră).

Obstrucția în Cameră. Nu mai poate fi nici o îndoială: deputații croați fac obstrucție. Se credea că azi se va putea vota tariful vamal atât în discuția generală cât și în discuția pe articole.

Nu s'a putut vota, însă, decât în discuție generală, căci deputații croați au început și discuția tehnică. Iau cu toții cuvântul la fiecare articol (proiectul are 25 de articole) și la fiecare articol cer votare nominală. În ședința de azi nu s'a putut face decât o singură votare nominală, amânându-se pe mâne votarea asupra titlului. Fiecare votare nominală ține mai bine de o oră, așa încât pe calea aceasta discuția se va mai putea întinde 10—15 zile.

Dintre deputații români, la ședința de azi au fost de față dnii: dr. T. Mihali, dr. V. Lucaciu, C. Brediceanu, dr. A. Vlad, dr. Șt. C. Pop, dr. Șt. Petroviciu, dr. G. Popoviciu.

Cabdebo. Fișpanul comitatului Timiș se preumblă de două zile agitat pe străzile Capitalei.

Deputații kossuthiști se luptă desnădăjduiți să-l susțină.

În decursul zilei de mâne se va hotări soarta lui.

Un lucru detestabil numește „Tribuna“ răspunsul, pe care consistoriul metropolitan din Sibiu, l'a dat inspectorului școlar în chestia încununării mormântului lui Avram Iancu.

ROMÂNIA.

Noii ministri.

Proiectul de lege pentru înființarea celui de al nouălea ministru, al industriei și comerțului, va fi depus pe biroul Corpurilor Legiuitoare, în primele zile de la deschiderea sesiunii.

Noul ministru va începe, probabil, să funcționeze pe ziua de 1 Ianuarie 1908.

La ministeriul domeniilor se studiază acum repartițiunea serviciilor și lucrărilor

FOIȚA ZIARULUI „LUPTA“.

Mă însor!

(Amintiri.)

Mergeam fără nici o țință pe străzile Capitalei desamorțită de mișcarea animată a unei frumoase dimineți de Mai. Sgomotul trăsurilor ce treceau în goana cailor unele pe lângă altele, tramvaiile deschise în care publicul de ambe sexe, îmi da iocoana colorată cu tot felul de culori a unui mic teatru ambulant, lumea ce trecea pe lângă mine în sus și în jos, complexul acesta de viață îmi amorțise ori-ce funcțiune a organelor simțului meu, dându-mă prada unei letargii aproape complete, în care întreaga mea ființă juca rolul, unei păpuși de panoramă puse în mișcare de cine știe, ce mașinarie de sârmă.

Nu simțiam nici cel puțin că mă mișc; închideam în mine fără nici o reflecție fiecare tablou nou, ce mi-se înfățișa înaintea ochilor; nimic nu mă impresiona, pentru-că aceleași vederi repetate ani de-arândul nu

îmi mai puteau gădila circumvoluțiunile creierului.

Străzi dearândul am mers fără să țiu cont de nimic, condus de instinct spre cafenea unde în mijlocul unei cete de prieteni buni mi-se deschideau porțile vieții și simțiam că trăiesc.

Acți se desfășura lanțul, nesfârșitelor glume, aci se vorbea, se discuta, se râdea, se certa, aci se desbăteau, operele literare ale autorilor moderni în cadrul unei discuții pline de asemănări și aluzii de un extrem humor și de o incomparabilă distracție.

Poeți mari și poetaștri prozatori de seamă și bălegari literari, *) critici de forță și descreați irascibili, pe cari ori-ce eveniment în literatură îi enerva peste măsură; adunătura aceasta de oameni cu păreri diferite, cu tendințe și obiceiuri contrari unele altora, când veseli, când triști și îngândurați, nici-odată vătându-se de lipsuri materiale, dar totdeauna fără nici o para chioară în buzunar, acesta era mediul în care am petrecut multă vreme cele mai frumoase ceasuri ale vieții mele.

* O expresie aruncată în fața scriitorilor de literatură țărănistă.

Neînțelegerile erau pedepsite cu o ironie generală, care cădea asupra capului aceluia, ce căuta să se afirme.

Instinctul își făcuse datoria dându-mi drumul prin portalul de sticlă al cafenelei. Dimineața ca de obicei câte un ramolit de pensionar, ori vr'un rentier cu contururi respectabile, sorbea din ceașca cu cafea printre șirele de politică proaspătă ori știri senzaționale din prima ediție a gazetelor.

Mă uitam să descoper la masa obicinuită vr'o mutră intelectuală. În cuier două pălării cunoscute. Una a poetului Barbarossa, cu dungile roase, prin pereții căreia răs-bise sudoarea, cealaltă lată și pleostită, care din timpuri necunoscute acoperea pletele frumoase, singura podoabă reală a amicului meu «Măglaș».

Privind aceste «modeste» acareturi, care își îndeplineau nobila misiune de a apăra împotriva caprițiilor naturii genialele capete ale celor doi prieteni, simțiam în inima mea, că ori cât ar fi ele de demodate și vechi sunt superioare întregului magazin al lui «Simionescu» ori «Rubens» și li datorez cel mai profund respect.

Fără a-le atinge acăț alături pe a mea,

Dela comisiunea monumentelor istorice.

În ședința din urmă a comisiunii monumentelor istorice dl. I. Kalinderu a comunicat că, vizitând mănăstirea Slatina și biserica lui Ștefan-cel-Mare de la Baia, a putut constata că atât lucrările de conservare întreprinse la Slatina, cât și cele de restaurare întreprinse la Baia, s'au executat după planurile și devizele aprobate de comisiune și în condiții materiale cât se poate de mulțumitoare.

În aceeași ședință comisiunea a rezolvat toate chestiunile la ordinea zilei între care și chestiunea modificării planului de lucruri de restaurare ce se vor întreprinde la anul viitor la biserica Curtea Domnească, din Târgoviște.

Tot săptămâna trecută comisiunea a fost la mănăstirea Comana, unde a făcut recepția lucrărilor de conservare ce s'au întreprins acolo.

Dela comisia parlamentară.

În ședința de Marți de după amiază, Comisiunea Parlamentară s'a ocupat cu discuțiunea asupra legii pentru reorganizarea judecătorilor de ocoale.

După ce d. Toma Stelian dădu explicațiile necesare asupra modificărilor introduse prin acest proiect de lege, luă cuvântul d. Al. Constantinescu, deputat de Bacău, care a cerut modificarea articolului prin care se stipulează că ministrul justiției nu e ținut să țină compt de avizul Comisiunii disciplinare care va judeca pe judecătorii cari se vor abate de la datoria lor, în sensul că ministrul să țină seamă de acel aviz.

Cu toate protestările d-lui Toma Stelian, Comisiunea parlamentară a admis modificarea propusă de d-l Al. Constantinescu și susținută de d-nii Al. Enacovici și Costescu-Comăneanu.

S'a admis de asemenea ca numinile în magistratură să se facă în viitor în baza unui examen de capacitate;

Precum și suprimarea ajutorilor de ju-

decător și înlocuirea lor prin supleanți, cari vor asista pe judecători, fără să aibă dreptul să judece.

S'a discutat apoi asupra înaintării pe loc a magistraților și s'a decis, că înaintările pe loc să se facă până la gradul de consilier de Curte. S'a prevăzut stagiul de 4 ani pe loc.

Vor putea fi însă înaintați, fără acest stagiul, magistrații, cari se vor distinge și cari vor fi recomandați de miniștri cu raport special.

Din Bucovina.

— Dela corespondentul nostru special. —
— Alegerea noului rector. — *Increstături politice.* —

O bucurie mare cuprinsese sufletele tuturor Românilor de bine, când străbătu vestea alegerii de rector magnific la universitatea din Cernăuți a mult regretatului și învățatului profesor Dr. Vasile Găina. Însămnațea unui astfel de onor nu este a se desconsidera.

Momentele de bucurie sunt rare în viața Românilor oropsiți din Bucovina și dacă se și ivesc din când în când au durată scurtă. Așa ni-au fost dat și cu rectoratul regretatului Găina. El a apus pentru totdeauna. Și cu el s'a prăbușit de astă-dată și bucuria noastră de a avea în fruntea universității din Cernăuți un rector român.

Cu aceasta cinste a fost investit acum profesorul rutean dela facultatea teologică Dr. Eugen Kozak, după-ce bătrânul profesor Eusebie Popovici a declinat dela sine acest onor. Străin de limbă, — străin de sufletul Românilor, natural profesorul Kozak nu ne poate fi aceea, ce ni-a fost Dr. Găina. Și nu poate să-i fie nici universității și mai puțin facultății teologice, căreia i-a revenit anul acesta cinstea, ca rectorul să fie ales din sânul ei.

Dacă nu s'a putut umplea golul nemărginit ce la lăsat Dr. Găina în urma sa, măcar să se fie făcut numai o încercare de a-l umplea. Și sunt sigur, că aceasta încercare ar fi adus după sine mulțumirea tuturor Românilor cu simțiri curate. Față de cei străini nu trebuie complezanță în astfel de cazuri, ci tărie. A pune pe ruteanul Kozak în rând cu ceilalți profesori savanți români

care cu tot fasonul ei era incontestabil inferioară suratelor ei, cari păreau înflorite de fosforescență ca niște capete de sfinți.

«Măglăș» aci la nouă și jumătate? Și-a reluat el iarăș rolul de stălp de cafeana, când mai alăltăeri intrase la minister în calitate de desenator cl. III.

Fac doi pași înainte și într'adevăr cei doi prieteni se învârteau ațățați și nervoși în jurul biliardului.

«Cinci» zise Barbarossa și îndreptă tacul să dea o nouă lovitură bilei.

— «Șie șinși, mă imbeșilule, de undi șinși? se rătoi nervos Magloș.

«Șase!» numără din nou Barbarossa și s'apleca spre biliard voind să dea direcție bilei scăpate de data asta. «Ultima!» strigă el cu satisfacție și notă pe tăblița de pe masă 50.

Măgloș, tremurând, cuprins de o nervozitate excesivă se plimba în jurul biliardului neștiind din ce parte să prinză bila cu efect. Trei lovituri i-au reușit. După fiecare privea cu atenție încordată pe tăbliță; îi mai trebuiau două caramboale și ar fi triumfat.

Nouă salturi, nouă gesturi cu tacul și punctul lovind alba luă direcția spre roșia și s'ar fi oprit de sigur la o distanță oare

care dacă n'ar fi fost ajutată în mersul ei de respirația cam agitată a amicului Măglăș pe care acest succes l'a umplut de o nespusă bucurie așa încât nu și-a putut suprima râsul ce-i năvălise cu forța în cavitatea bucală ci i-a dat drumul cu hohot.

«Sinșizăși!» zise el pregătindu-se să dea adversarului lovitură de grație.

«Cum cincizeci tâmpitule», se răsti Barbarosa indignat și începu a inspecta tăblița.

«Ultima!» răsună deodată glasul pițigăiat al lui Măglăș, care lipi tacul de marginea biliardului, lăsând pe Barbarosa consternat, cu privirea pierdută pe pânza verde pe care abia se linișțira cele trei bile.

Măglăș cu un zâmbet ironic, care nu-l putea ascunde sub mustața lui stufoasă, trăgea cu coada ochiului spre adversarul său, așteptând să izbucnească din moment în moment torentele de insulte, din partea poetului care s'a decis în fine să lase tacul din mână.

«I-mi veniși și tu trocar parșiv, să mi-te pui ghinion în coaste!» mi-se adresă Barbarosa indignat, pe când ochii lui Măglăș lacrimau de risul ce-l cuprinsese.

(Va urma).

dela facultatea teologica nu e corect. Cu atât mai mult e incorect a-l pune peste dânsii, a-l face rector.

Cetitorii acestei rubrici cunosc biografia regretatului rector Găina. Și vor cunoaște de sigur și activitatea rodnică a celorlalți profesori de teologie din Cernăuți. Ca să poată face deci o comparație între dânsii și între actualul rector, las să urmeze datele biografice ale acestuia. Comentariu nu fac; și-l poate face fiește-carele pentru sine.

S'a născut în 1857 din părinți ruși. A studiat teologia, apoi a făcut în 1892 doctoratul și filozofia. A ascultat cursurile de limba slavă la profesorul Dr. Iagici din Viena. — În 1893 e denumit de administrator parohial într'o comună ruteană din Bucovina. În 1899 îi urmează numirea de profesor extraordinar la facultatea teologică în limbile slave, iar în 1904 e numit profesor ordinar. Anul trecut a fost decanul facultății teologice. Scrierile sale sunt „Rezultate meiner Forschungen in Kloster Suczawitz in der Bukovina” și „Bibliografische Uebersicht der biblisch-agotryphen Literatur bei den Süd-Ost Slaven”.

În viața politică a Românilor din Bucovina nu e de astă-dată nici un moment mai însemnat. Cei de acasă dorm sau își caută fiește-care de treburile sale private. Numai cele două așa numite organe politice să hârțuesc între olaltă. Îndeosebi organul, ce poartă timbrul democrației este împestrițat cu cuvinte „delicate” și cu adevărat democratice.

Nu ne vine a crede, că aceste ar fi adevărate semănțe ale moralului politic, ce le-ar trebui să le samene adevărații politicieni români.

Înainte numelui fițiucei „Neue Freie Lehrer Zeitung” punem o cruce ceea-ce înseamnă în limba noastră, că a trecut la cele eterne. „N. Fr. L. Z.” însă și cu toți colaboratorii ei „renumiți” nu au trecut la cele eterne, ci numai sau prăbușit pentru totdeauna în noroiul invectivelor continue. — Înainte cu o lună am reproduș și în ziarul nostru un articolăș al acesteia bogat în acuze la adresa prezidentului soc. Carmen : Leon Ghyka.

Deputații pentru parlament sunt cu toții în Viena. Dar dânsii tac prea mult. Un semn de viață numai li-ar câștiga renume. (Unul dintre dânsii poate, că are deja renume din sesiunea trecută, când cu afacearea sa cu deputatul Sternberg). Ne așteptăm ca eventual sulevarea măcelului dela Cernova îi va face să se pronunțe în privința oprimării naționalităților în Ungaria. Ceea-ce nu au făcut însă în trecut sperăm, că vor face în viitor.

Asemenea, că vor căuta să întărească legăturile, ce trebuie să existe între frații de aceeași limbă.

Din Basarabia.

Organul Românilor din Basarabia, «Moldovanul publică următoarea veste de bucurie :

Noi nu odată am spus în gazeta noastră că ne trebuiește negreșit școală în care învățătura să o primească școlarii nu numai în limba rusească, ci și în cea Moldovenească. Căci numai așa școalele vor aduce folos, numai așa se vor deștepta și lumina norodul nostru și n'ul vor mai putea amăgi și jăfui toate liftele spurcate străine, cari s'au grămădit peste noi în țara noastră și ne sug ca tăunii.

Acum a înțales și stăpânirea din Petersburg acest lucru.

La acea din urmă ședință a comisiei private la școalele rusești în care învață copii popoarălor de alt neam, s'a schițat o lege după care învățătura în școalele începătoare trebuie să se facă în cei dintâi doi ani în limba locului și numai după acești doi ani să se facă în limba rusească

dar' și atunci limba locului va rămânea în putere, ca un ajutor la altă învățătură.

Inițierea școalelor moldovenești în Basarabia, va fi de cel mai mare folos Moldovenilor și va avea niște urmări foarte ferice.

BULETIN PARLAMENTAR

Obstrucție tehnică.

Sedința dela 15 Noemvrie n.

Poate în nădejdea, că azi vor avea norocul să asiste la o nouă scenă furtunoasă provocată de chipul, în care președintele interpretează regulamentul Camerei, — la deschiderea ședinței, părinții patriei sunt de față într'un număr neobișnuit de mare. Vre-o 80 de deputați și cinci miniștri: Werkerle, Andrassy, Daranyi, Jekelfalussy și Josipovich.

Sedința prezidiată și azi de vicepreședintele Návay.

După verificarea procesului verbal, ministrul de interne, contele Andrassy prezintă un proiect de lege despre înzestrarea orașului Miskolcz cu drept de municipiu.

Incidentul de ieri.

Hédervári Lehel, raportorul comisiei de imunitate, raportează în cazul de «insubordinație» al deputaților Banianin, Budisavlievici, Dușan Popoviciu și Vinkovici. Raportorul propune Camerei, ca numiții deputați să-și ceară scuzele pentru purtarea lor dovedită în ședința de ieri.

Mazuranici, membru al comisiei de imunitate, anunță vot separat și într'un discurs ținut în limba croațească, își motivează acest vot. Spune, că în ședința de ieri se ridicase un tumult atât de zgomotos, încât cuvintele președintelui nu s'au putut auzi. Numai patru deputați nu l'au amenințat pe președinte, ci au cerut să nu închidă ședința, fiindcă mai sunt anunțați oratori. Intre aplauzele celorlalți deputați croați, cere, ca incidentul să fie declarat necuvenit.

(In vreme, ce vorbește Mazuranici, întră în sala ministrul de comerț, Kossuth, răzimat pe baston. Vine încet, aproape schiopătând. Pe băncile kossuthistilor se aud câteva aclamații slabe).

Camera primește cu mare majoritate propunerea raportorului (împotriva votează numai Croații și naționaliștii). Cei patru deputați se execută numai decât, zădărnici astfel planul coaliției de a-i scoate din Cameră pe Croații mai radicali.

Tariful vamal — primit.

Se trece la discuția tarifului vamal.

Primul orator e Brlici. Vorbește în limba croată și pe scurt în contra proiectului. Ne mai fiind alți oratori anunțați, președintele declară discuția încheiată.

Ságh Manó, raportorul proiectului, se folosește de dreptul cuvântului final și-și face obiecțiunile la discursurile rostite împotriva proiectului. Polemizează mai ales cu Lengyel. Abordează la un moment și chestia transacțiunii cea, ce'l îndeamnă pe președinte să'l chieме la ordine (chipu, să dovediască, că e imparțial). Supărat, raportorul își încheie discursul și se așează.

Surmin, croat, care a prezentat o moțiune cerând să se ia dela ordinea zilei tariful vamal, se folosește și el de dreptul cuvântului final. Vorbește croațește. Discursul lui nu mai e întrerupt de coaliționiști, cari azi sunt mult mai calmi, decât zilele trecute.

La orele 11 Surmin își termină discursul și să procedeze la votare. Croații cer votare nominală. Sedința se suspendă pe cinci minute.

După redeschiderea ședinței începe votarea la litera P. Câteva clipe opoziția are majoritatea. Împotriva proiectului votează: Dr. Petroviciu, Dușan Popoviciu, Dr. Șt. C. Pop, M. Polit, Pinterovici.... Votarea merge încet înainte. Resultatul votării se știe abia la orele 2.

Proiectul s'a primit în discuție generală cu

139 voturi pentru și
28 voturi contra.

282 de deputați n'au votat.

Discuția pe articole.

La titlu vorbește Ivan Lorkovici, scurt, croațește. Odată e chemat la ordine.

Urmează apoi Lukinici, Surmin, (care e chemat în două rânduri la ordine) și Liuba Babici.

Apoi urmează un discurs maghiar alui Lengyel Zoltán, care înainte de toate roagă Camera să nu facă deducții din faptul, că ia cuvântul după oratorii croați. Polemizează apoi cu secretarul de stat Ssterényi. Lengyel e chemat la ordine, nerămânând în chestie. Lengyel continuă polemica declarând, că n'are de gând să sprijiniască obstrucția. E chemat și a doua oră la ordine. Deși de când și-a început discursul, un moment măcar n'a vorbit la chestie, președintele nu i-a luat cuvântul. Propune, ca titlul proiectului să fie: «Törvényjavaslat a magyar önálló vámtarifáról».

Kossuth și Lengyel.

Doi «uriași» se măsoară. Lui Lengyel îi răspunde Excelența Sa dl ministru de comerț, Kossuth Franți, declarând, că nu primește propunerea lui Lengyel, căci tariful vamal, ce se discută în Camera ungară nu poate să fie decât a Ungariei și nu a Japoniei!

Lui Kossuth îi răspunde Lengyel, lui Lengyel îi răspunde Kossuth, lui Kossuth îi răspunde Lengyel, lui Lengyel îi răspunde secretarul de stat.... Toți își fac complimente, că «nici idee n'au despre politica economică».

Și coaliționiștii întrerup, gesticulează, zburdă, iar Polónyi — râde, râde înfundat.....

♦ Singura scenă senină, hazlie lupta acestor doi uriași.

Iarăș croații.

Lengyel era să răspundă lui Ssterényi, dar a întârziat. Urmează din nou croații. Primul e Tuskan, apoi iau cuvântul Mazuranici, Dușan Popoviciu, (în sală nu sunt decât 33 de deputați, dintre cari 20 croați și naționaliști), Zagoraț, Grahovaț, Budisavlievici, (e chemat la ordine), Gedeon Ilici, Brlici, Novoselo, Supilo, (e salutat din partea croaților cu aplauze), Muacevici.

Propunerea croaților e să se dea proiectului titlul de: «Tariful vamal al țărilor de sub coroana sfântului Ștefan».

Croații cer votare nominală. La cerea lor 20 de deputați votarea se amână, însă, pe mâine.

La articolul întâi vorbesc numai croații. Propun fiecare modificări. Lui Lorkovici i-se ia cuvântul fiindcă nu vorbește la chestie. Mai sunt destui alții.

Furtună.

Nici ședința de azi nu poate să se termine fără furtună. La trei fără un sfert, președintele îi ia cuvântul deputatului Tuskan, declarând, că «ține un discurs absolut de prisos!» Croații protestează, kossuthistii (cei 30—40 câți sunt de față) aplaudă.... Ugron urlă.... Câteva clipe nu se aude glasul președintelui, care vrea să facă liniște.

Zagoraț, oratorul următor, e chemat și el de două ori la ordine. Aceiaș soarte o au și ceilalți oratori.

Sedința se ridică la orele 3, amânându-se discuția asupra articolului I pe mâine.

DELA ALEGERILE CONGREGAȚIONALE.

Din Sătmar.

(Corespondență particulară.)

Zilele trecute s'au terminat și în comitatul Sătmarului alegerile pentru congregație.

În urma bazubuzucilor săvârșite de administrație, și în urma poziției condamnablei a unora, cari să bat în piept de Români cu un farizeism fără de pereche, nu a izbucit nici un candidat român.

Vom publica mai la vale și vom înfiera fără cruțare pe toți păcătoșii, ca să știe lumea întreagă, cine sunt, și ce plătesc.

În urma întrunirii, foarte slab cercetată din 31 Octombrie numai cu mare greutate ne-am decis în fine să intrăm și noi în luptă și am stabilit și lista candidaților noștri în mai multe cercuri.

În Remetea au fost candidați protopopul din Șomcuța, Ioan Serb și avocatul Dr. Victor Nyilvan. Ambii au avut o poziție cât se poate de condamabilă. Candidatura au primit-o, dar nu au lucrat absolut nimic, și în prima linie e de condamnat purtarea avocatului Dr. Victor Nyilvan, funcționar la o bancă românească, care cu ori-ce ocazie se dă de român înflăcărat și poftim, când e vorba de fapte nici un pas n'a făcut pentru cauza românească, de bună seamă, ca să nu se strice cu notarul și solgăbirăul.

La Coltău, de unde a fost candidat, candidatul de avocat Dr. Aurel Tartaș și în Prislop unde pe lista de candidație au figurat Dr. Aurel Nyilvan, Dr. Simeon Butean și preotul Vasile Indrian, cauza noastră a căzut în urma presiunilor fără de pereche ale administrației.

Auziți numai oameni buni lucruri ne mai auzite, lucruri văzute cu proprii mei ochi.

La începutul alegerii președintele dă porunca să alegem membrii de încredere.

(Dar vocea nu i se mai auzi căci un trier pus anume în curtea casei comunale începu a face un zgomot infernal și în larma aceasta grozavă notarul rostește 4 nume. Zadarnic protestez, nici nu vreau să auză nimic de lucrul acesta. Oamenii noștri, cari formau o majoritate izbitoare, însuflețiți până la culme, au fost dați afară din casa comunală, lăsați în curte, la frig.

O, dar până acum nu-i nimic, ascultați numai, ce va urma:

Notarul umblă pe la oameni și le smulge țidulele de votare din mână, atunci noi îi învățăm pe oameni să nu le dea nimănui din mână. Dar nici asta n'a fost de ajuns.

Când ajung oamenii la urnă, notarul ia țidulele oamenilor din mână și în loc de a le pune în urnă în vederea tuturor le bagă în buzunar și ce-i și mai și pune în urnă țidule de ale contrariilor.

Un lucru, care arată purtarea barbară și obrăznicia crasă a administrației noastre.

Atunci facem din nou atenți pe oameni să pună ei cu mâna lor țidulele în urnă.

Și cu toate bașibuzuciile lor lista noastră tot ar fi eșit biruitoare, dacă nu s'ar fi întâmplat ceva, ce nici în periodul de piatră, nu s'ar fi putut întâmpla:

Pe baza celor spuse de un bărbat de încredere al nostru, denumit de ei și-au luat refugiul la cea mai mârșavă apucătură:

Au scos din urnă un pumn de țidule de ale noastre și le-au aruncat în foc, punând în locurile alt pumn de țidule de ale lor.

Resultatul: 80 de voturi lista lor, 21 de voturi lista noastră.

Nemulțumirea poporului și amărăciunea lui era fără hotare. În genunchi blăstămată țaloșia strigătoare la cer.

Spus-am aceste, ca să știe și lumea, cu cine am avut aface.

Coresp.

Cronica externă.

In păratul german Wilhelm
în Anglia.

La banchetul de 160 tacămuri, ce s'a servit în 13 Noembrie, orele 9 seara, în Windsor, la care au luat parte pe lângă perechile suverane germană și engleză și alți înalți demnitari, s'au ridicat călduroase toaste din partea suveranilor, în cari s'a închinat întru prosperitatea ambelor țări, accentuându-se și rolul ce-l au ambele țări întru susținerea păcii universale.

Ziua următoare corporațiunile orășenești au aranjat și ele un banchet festiv în onoarea împăratului.

La cuvintele adresate din partea primarului Londrei, care l-a salutat în numele orașului, împăratul răspunse accentuând mai presus de toate că „sângele apă nu se face“.

După săvârșirea acestor festivități împăratul se va retrage în castelul Highlife, pentru a lua un repaus de 14 zile.

La desbaterea adresei, pe care primarul Londrei a trimis-o împăratului Wilhelm, socialistul Alderman Sanders luând cuvântul în consiliul comunal, a protestat împotriva acestei adrese în mijlocul unei furtune de contraziceri.

*

Flota engleză.

Guvernul englez făcuse pendentă întreaga edificare a flotei engleze, de hotărârile conferinței a doua de pace.

Din Londra se telegrafiază, că secretariatul amiralului a făcut cunoscut Camerii de comerț din Londra, că edificarea corăbiilor de războiu se va continua din toate puterile, pentru că speranțele legate de conferința de pace nu s'au îndeplinit.

*

Conjurația muntenegrească.

Telegramele mai noi aduc știrea, că în chestia conjurației muntenegrene sunt compromiși și cei doi nepoți ai prințului, precum și un colaborator al ziarului „Stampa“ din Belgrad. Această descoperire s'a făcut pe baza unor epistole.

Din Kattaro se telegrafiază, că mulți dintre conjurați au părăsit țara și s'au refugiat în alte state.

Guvernul muntenegrean va cere dela acele state extradarea conjuraților.

*

Diplomație.

Din Paris se telegrafiază, că ambasadorul Franței la Constantinopol va părăsi cât de curând cariera diplomatică. Urmasul lui va fi guvernatorul Cochinchinei Beau.

Deschiderea Dumei a treia.

Joi la 14 c., a urmat deschiderea celei de a treia adunări legislative rusești. Icoana acestei adunări nu reprezintă nici pe departe caracterul unei adunări, care să reprezinte interesele poporului rusesc, ale clasei obidite, ci este în majoritate o grupare reacționară, menită să ducă și mai departe absolutismul îmbrăcat cu forme moderne de guvernământ, al claselor superioare, al autocrației rusești.

Ceremonia însăși, care trebuia să sfințească astfel de momente solemne, nu a fost nici pe departe atât de impunătoare, cum să dă de obicei, ori căror porniri, cari închid în urma lor un trecut vițios și rău și deschid un teren nou de activitate folositoare pentru propășirea obștească și pentru fericirea a milioane de suflete cari zac și astăzi în cătușele iobăbiei.

Pe când la 10 Mai 1906 cu ocazia deschiderii primei adunări legislative a Imperiului Țarilor întreg Petersburgul era îmbrăcat sărbătorește, clopotele sutelor de biserici anunțau începutul marelui eveniment,

menit să formeze epocă în istoria poporului rusesc, pe când atunci atelierele și fabricile și-au suspendat lucrările și școalele cursurile, iar convoaiele publicului curgeau să aclameze pe salvatorii poporului obidit, pe când — zic — atunci întreagă Rusia prezenta icoana unei mari sărbători naționale, lucru ce s'a observat și cu ocazia celei de a doua deschideri a Dumei dela 5 Martie a. c., pe atunci astăzi solemnitatea acestui eveniment este un tablou jalnic, care nu promite nimic, ci redesteaptă mai mult neîncrederea în sufletele mulțimei rari de tot, care rămâne mută, cu gura încleștată la trecerea falșilor reprezentanți ai voinței poporului, comandați după poruncă prea înaltă.

Străzile din jurul palatului Tauridei sunt pustii, închise din toate părțile de cordoane de miliție călare și pe jos. Deputații vin în trăsură; deputații țărani pe jos. Intre aceștia din urmă câți-va preoți dela sate.

În sală majoritatea guvernamentală respiră liniștită, știindu-și asigurată activitatea sa reacționară. Reprezentanții presei sunt foarte nemulțumiți deoarece li-au mutat locul ce-l aveau în incintă, sus în galerie.

Galeriile pline de buchete îndesite de dame mari, femei de mari duci, de ambasadori, de miniștri, cari susțin curajul celor de jos.

La orele 11 a. m., a apărut în sală marele duce Nicolae Michailovici, miniștrii, deputații și preoțimea.

Mitropolitul Antonius a rostit o cuvântare în care îndeamnă pe deputați să lucre în comun cu marele Țar, pentru binele și fericirea poporului.

S'a oficiat apoi un serviciu divin la sfârșitul căruia deputații au cântat de trei ori imnul național, după care miniștrii și deputații au trecut la locurile lor.

Scaunul prezidențial l'a ocupat provizoriu consilierul Goluberv autorizat de țar să salute a treia Adunare națională. Vorbirea lui scurtă a fost ascultată de toți în picioare și s'a sfârșit cu: Trăiască marele Împărat!

Salutul acesta a fost repetat de cei prezenți cu entuziasm.

După aceea s'a procedat la formalitățile legale, la depunerea jurământului și alegerea de președinte, care s'a efectuat în persoana lui Nicolae Alexeievits Chomjakow (octobrist) cu 371 de voturi contra 9.

Rezultatul alegerei a fost salutat cu urale din partea tuturor.

Chomjakow urcând scaunul prezidențial la ținut și el o scurtă alocuțiune în care a accentuat că are credință într'un viitor strălucit al Rusiei unitare, că pacea va fi restabilită din moment ce deputații vor îndeplini voința suverană a marelui țar.

Tot cu această ocazie a adus la cunoștință, că nu se va ține ședințe până când președintele Dumei nu se va prezenta Țarului.

Aceasta e o dispoziție legală, pentru că de fapt lucrările Dumei sunt formulate întâi în saloanele dela Zarskoje Selo și pe urmă prezentate spre acceptare corpului legiuitor.

Deputații vor fi de asemenea prezentați țarului în grupuri.

Sala de ședințe a Palatului Tauridei este legată prin telefon cu palatul imperial așa încât de orice să desbate aci țarul are imediată cunoștință.

Asupra acestei de a treia adunări legislative președintele ei Chomjakow s'ar fi exprimat, că ea nu poate fi continuarea celor două de mai înainte și va trebui să aibă un aparat de acțiune cu totul aparte.

Nu va reuși nici de data asta o acțiune pacinică și conformă dorințelor țarului, aceasta este un motiv, că în Rusia sistemul unui constituționalism nu este potrivit și va trebui restabilit din nou absolutismul.

A treia Dumă este ultima încercare a unei guvernări constituționale.

FRANZ JOSEF Apă purgativă

ȘTIRILE ZILEI.

Vineri, 15 Noembrie n.

— **Cununie.** Dșoara Elvira Todea din Reghin și dl dr. Nicolae Comșa din Seliște anunță cununia lor, care se va celebra Duminica în 4/17 Noembrie a. c. la 4 ore p. m. în biserica din Reghin. Întru mulți ani!

— **Ședință publică la Academie.** Academia Română își va ținea ședința publică ordinară. Azi Vineri în 15 Noembrie, dl profesor Babeș va face câteva comunicări despre cercetările făcute asupra mai multor boale de rinichi.

— **Cazul dela Tinca.** Ziarele maghiare de alaltăeri spuneau grozăvenii despre dl Dr. Iustin Papp, avocat în Tinca, susținând, că d-sa l'ar fi bătut până să-l turtească pe un jidan — pardon, ziarile maghiare spuneau: maghiar. Mai spuneau, că dl Papp ar fi înscenat bătaia fără motiv, numai ca să-și descarce „ura sălbatecă“ împotriva Maghiarilor. Înțelegem din capul locului, că senzația ziarelor maghiare e denăturată și n'am luat act despre dansa, cerând însă în același timp informații telegrafice dela Tinca. Primim numai astăzi dela însuși dl Dr. Iustin Papp, scrisoare, drept răspuns la telegrama noastră. Dăm aci scri-soarea:

Domnule Redactor!

Nici idee nu am, că ziarile maghiare și dintre acele cari anume, ce scriu despre mine, drept aceea Vă rog să binevoiți a-mi trimite numerii dintre ziarile, cari au scris ceva despre mine, ca să le pot răspunde. De altfel, cazul e următorul:

În 5 l. c., st. n., am avut oaspe pe un notar din provincie Aurel Papp, consăngean de al meu, cu care petrecând timpul până de seară la mine acasă, l'am petrecut la ospătăria din loc de unde era să plece acasă. Intrând în sală acolo era un necunoscut, străin pe care întrebându-l: „Cu cine am onoare?“ nu s'a recomandat, ci a răspuns într'un mod grobian, la ce am zis eu: „Cine ești jidanule? Nu știi buna cuviință?“ Necunoscutul a scos un revolver și eu văzând aceasta am apucat un scaun cu care apoi am paralizat glonțul prim de revolver, iar a doua descărcătură m'a sgarat la degetul mic și la degetul nelar dela mâna stângă, după care faptă jidovul a luat-o la fugă. Jandarmii l'au deținut cercetând cauza au predat-o judecătoriei. Acesta e adevărul și faptul despre ce se poate convinge ori-cine la judecătoria din Tinca Nr. 95113 | 1907.

Toate aceste Vi-le-am scris în urma telegramei ce D-Voastră ați trimis la adresa „Bihorenei“.

Cu stimă:

Dr. Iustin Papp.

— **Propunere laudabilă.** Cetim în „Tel. Român“, că propunerea laudabilă a Dlui Sextil Pușcariu de-a nu se trimite atâtea telegrame costisitoare cu ocazia adunărilor noastre culturale, ci mai bine a se adauge prețul acestor telegrame la averea amintitelor societăți nu a fost de ajuns considerată: Atragem și din partea noastră atențiunea on. public român asupra acestei laudabile propuneri.

— **Oameni slabi!** Următorii Români și-au lăpădat strămoșescul nume românesc. Dumitru Popa din Oroșhaza și-a maghiarizat numele în „Pap“, Laurențiu Cefan, funcționar de poștă Bichișcaba în „Csáki“ și Petru Brânzașiu din Jądani în Balog, să le fie rașine!

— **Inmormântarea nenorociților dela Oradea-mare** s'a făcut într'un mod din cale afară înduioșător. In curtea spitalului, cosciugul văduvei Gavrilă Moșă era incunjurat de cinci orfani, a căror țipete îți sfășiau sufletul de milă. Lângă cosciugul Evei Negruț stetea mirele nemângăiat Teodor Avram. Douăzeci-și-trei de băeți au rămas orfani în urma acestei nenorociri.

Ca la cincisprezece mii de oameni au luat parte la înmormântare. Socialiștii au fost conduși de profesorul academiei de drept P. Agoston. In cimiter a ținut o vorbire fulminantă trimisul special al organizației muncitorilor din Budapesta.

Tot astfel cu mare îndârjire e compus și necrologul în care se cuprind următoarele cuvinte:

„Jalea noastră, e jalea pumnilor încleștați e jalea răzbunării sângelui, căci trebuie să ne răzbunăm față de o astfel de societate“.

— **Falsificatori de bani.** Poliția din Szabadka a arestat Mercuri o bandă de falsificatori, compusă din patru inși. Bani se fabricau în Nemesmilitici, de aici apoi erau răspândiți în întreagă Bacica. Falsificatorii se îndeletniceau mai cu seamă cu fabricarea hârtiilor de 20 cor.

— **Holera.** Direcțiunea serviciului sanitar al României a luat noi măsuri serioase pentru prevenirea holerei, care se spune că ar lua proporții îngrijitoare în Basarabia. Astfel toate punctele au fost închise pentru proveniențele din Rusia.

Călătorii sunt supuși unei viguroase supravegheri.

Direcțiunea sanitară a dispus, ca în toate orașele să se afișeze ordonanțe sanitare pentru-ca publicul să cunoască mijloacele prin cari să se poată apăra împotriva holerei.

De altfel granița Basarabiei e păzită de armată, care desvoaltă o activitate mare, sub supravegherea medicilor speciali trimiși anume la graniță pentru ținerea în evidență a călătorilor și pentru conducerea lucrărilor de împedecare a unei eventuale treceri în România a holerei, a acestui flagel periculos.

Serviciul sanitar face tot ce-i stă în putere și măsurile luate sunt de natură de a liniști spiritele, cari se vor fi alarmat de grozăvenia holerei.

— **Anuarul al X al societății pentru fond de teatru român.** Am primit anuarul al X al amintitei societăți, în care ni-se descrie mișcarea teatrală dela noi dintre anii 1905—1906.

Partea literară conține, pe lângă discursurile regretatului Iosif Vulcan, fostul director al societății și al dlui dr. Valeriu Braniște, urmează recenziunile dlor dr. Iosif Blaga secretarul societății, dr. Valeriu Braniște, dr. Gheorghe Dobrin și Gheorghe Dima asupra celor 12 lucrări incuse la cele două premii unul de 500 și altul de 300 de coroane.

Urmează apoi datele statistice referitoare la mișcarea teatrală din anul trecut. S'au predat în diferitele comitate locuite de români 138 de piese teatrale, mai multe în comitatul Brașov și Caraș-Severin.

In anul trecut, 1906, în 15 August, s'a ținut adunarea generală dela Lipova, în care membrii societății și-au dat seamă despre mersul bun al societății. Avera societății atinge suma de 385.816 coroane, sporul anului ultim 20.737 cor. 27 bani.

Cu ocazia acestei adunări generale s'au înscris 3 membrii fondatori a 200 de coroane, 14 membrii pe viață a 100 de co-

roane, 58 de membrii ordinari a 10 cor. și 32 de membrii ajutători.

Adunarea dela Lipova a fost împreună cu mai multe festivități.

Recomandăm cu căldură publicului românesc să sprijinească cu însuflețire arta românească.

— **Turburările studenților italieni și germani se țin lanț în Austria.** Joi, voind italienii să împiedece ținerea prelegerilor, s'au iscat iarăși ciocniri, al căror rezultat a fost, că doi italieni și un german au fost greu răniți,

Numărul răniților din ambele părți se egalează prin rezultatul celor întâmplare la Gratz unde un german a fost lovit așa de tare în cap, încât imediat a leșinat, iar acum zace în spital. Numărul celor răniți ușor în ambele ciocniri e peste douăzeci.

— **Dela Iași.** M. S. Regele a semnat eri decretul prin care dl Matei B. Cantacuzino este confirmat, pe un period de trei ani, decan al facultății de drept din Iași, iar dl A. D. Xenopol, decan al facultății de litere de la aceeași universitate pe timp de doi ani.

— **Banțele bulgare contra aromânilor din Macedonia.** Viena, 30 — „Politische Correspondenz“ află din Constantinopol că acțiunea bandelor bulgare din Macedonia începe a fi îndreptată și în privința aromânilor.

Zilele acestea s'au întâmplat câte-va cazuri de această natură în vilaetele Ueskueb și Salonic.

ROMANUL „LUPTEI“.

SEMNULE CELOR PATRU

de CONAN DOYLE. (4)

(Urmare).

«La biroul de amanet din Englitera, de obicei se gravează în partea dinăuntru a capacului și numărul buletinului de amanetare, — continuă Holmes. — Ei bine, cu ajutorul lupei am descoperit patru numere de soiul acesta, semn vădit că fratele dtale a fost adeseori lipsit de bani. Trebuie, însă că din vreme în vreme a mai câștigat ceva, căci alminteri n'ar fi putut răscumpăra ciasornicul amanetat odată. Uită-te acum și la capacul din lăuntru al ciasornicului. Vezi miile de zgărășături în jurul gaurei cheii, tot urme cari dovedesc că cheia a lunecat mereu când era să între în gaură? La un om treaz nu se întâmplă lucrul acesta, la bețivi — foarte des. De obicei își întoarce ciasornicul noaptea și de aceia nu îi este mâna atât de liniștită și sigură. Unde găsești vre-o taină?»

— E ca lumina soarelui de curată explicarea aceasta ce ni-o dai! — îi răspunsei eu umilit. — Iară că te-am jignit. Ar fi trebuit să am mai multă încredere în talentele dtale. Imi dai voie să te întreb, dacă de prezent ai vre-o afacere mai grea care cere rezolvare?

— Nu, — și asta mă face să iau cocaină. Nu pot să trăiesc fără muncă spirituală. Ce ași și putea face? Să stau la fereastră? Lumea e atât de urâtă, plictisitoare și neroditoare! Uităte, cum se coboară negura deasă așezându-se peste casele înfumurate! Cât de desnădăjduitor, de mizerabil și de prozaic îmi par toate acestea! Ce folos are omul de talentele sale, dacă nu i se oferă tergen pentru a le dovedi? Crima e un lucru de toate zilele, existența e ceva de toate zilele și numai talentele

mediocre au de lucru în lumea aceasta!»

Era să-i răspund, când cineva bătu la ușă. Era femeia noastră de serviciu.

«O damă tânără dorește să vorbească cu d-ta! — zise ea lui Holmes întinzându-i un bilet de vizită.

— Miss Mary Morstan, — citi Holmes. — Numele nu mi-e cunoscut. D-nă Hudson, roagă-o pe d-șoara să între. Nu te duce d-le doctor. Mi-ar plăcea să rămâi cu mine!»

II.

D-șoara Morstan, o blondină tânără intră în casă cu pași liniștiți și ținută sigură. Era mică și drăguță, îmbrăcată cu gust și purta mânuși elegante. Cu toate aceste, din îmbrăcămintea ei lipsită de podoabe puteai deduce că nu e în stare bună. Haina ei de pănură sură n'avea nici o brodărie și pălăria ei de-asemenea era fără podoabe. D-șoara Morstan n'avea nici trăsături regulate, nici forme frumoase, cu toate acestea fața ei era foarte drăguță și atrăgătoare; în ochii ei mari, albaștrii strălucia spirit de viață. Văzusem femei de multe naționalități, dar până acum nu mi venise în cale nici o femeie a cărei față să fi tradat atâta nobleță și sentiment. Când să se așeze pe scaunul ce i-l oferise Holmes, am băgat de seamă că buzele îi tremură. Era agitată în toată ființa ei.

«Vin la d-ta, domnule Holmes, — începu apoi, — fiindcă d-ta îi ajutaseși într'o afacere grea și d-nei Cecilia Forrester, în familia căreia trăiesc eu acuma. Bunătatea și destoinicia d-tale dovedită în această afacere au impresionat-o adânc.

— D-na Cecilia Forrester? — întrebă Holmes gânditor. — Da, da, îmi aduc aminte. Mi-s'a dat prilej să-i fac un mic serviciu. Un lucru de nimic.

— Ea era și e de altă părere. Despre cazul meu, însă, cu greu vei putea afirma acelaș lucru. Cu greu mi-aș putea închipui un caz mai complicat și ciudat decât al meu!»

Holmes părea în extaz. Își freca mâinile, ochii îi străluciau. Ședea cu trupul plecat nainte și asculta cu cea mai încordată atențiune.

(Va urma).

Comercianți!

Cari voesc să servească cumpărătorilor cu un calendar frumos, bun și ieftin, ceară în comisiune

CALENDARUL „POPORULUI ROMÂN“

dela Administrația „Poporul Român“ Budapesta, VII., István-ut 11.

Prețul 40 fileri.

Se estinde pe 208 pagini cu 100 chipuri.

Comercianții primesc 25% rabat.

Economie.

Congresul tovărășiilor de consum.

Tovărășiile de consum, cari stau în legătură și sub inspectia centralei numite «Hangya» («Furnica») din Budapesta s'au întrunit eri, untr'un congrs regnicolar.

Acest congres s'a ținut în Budapesta sub prezidenția marchizului E. Pallavicini. Tovărășiile din provincie au trimis la congres 900 delegați.

Prezidentul în vorbirea-i de deschidere a accentuat situația tristă din piață de bani și înrăurirea ei asupra activității tovărășiilor de consum.

Deputatul în Camera ungară S. Bernát a făcut o dare de seamă asupra activității congresului internațional al tovărășiilor ținut în anul acesta la Cremona (Ita,

A făcut apoi propunerea ca centrala tărășilor de conzum «Hangya» se probeze, — după felul sindicatelor franceze, mașini, semințe ș. a. pe seama agricultorilor mici.
In congres s'a desbătut și noul proiect lege cu privire la tovărășii și s'a hotărât, ca ministrul de justiție să fie însărcinat să elimine din noul proiect parafrazel, care dispune, ca tovărășiile de conzum pot vinde mărfuri numai membrilor acestor tovărășii.

Calea ferată Caransebeș—Hațeg. Eris'a avut adunarea generală de constituire a unei linii ferate Caransebeș—Hațeg. Canalul de fundație a noii linii e de 7 mile și are 556.000 coroane, linia va avea o lungime de 76 kilometri.
Scumpirea catifelei. Asociația fabricanților germani de catifea a hotărât a urca prețul începând de la 1 Ianuarie 1908 prețurile catifelei cu 20 la sută. Aceste prețuri, în urma tărierii luate, se vor menține până la începutul anului 1910.

Producția de aur a Transvaalului. Minele de aur din Transvaal s'a produs cursul lunii Octomvrie 532.993 uncii aur pur la un preț de 2,264.010 funți șterlingi. În această mini din Transvaal au lucrat în total 6.10 muncitori.

Bursa de efecte. Tendința la deschiderea burselor a fost liniștită, făcându-se numeroase vânzări locale, cursurile au căzut spre încheiere. Tendința, în urma cumpărării arbitrajului, a devenit fermă, iar cursurile valorilor s'au urcat.
Prolungația medie s'a finit în liniște și s'a greutăți.

La încheierea bursei au notat:
Prețurile cerealelor. Tendința generală în târgul efectiv de cereale a fost azi fermă. Din America știri despre urcarea prețurilor, cerealele s'au scumpit și la noi. Prețurile grâului s'a urcat cu 20 fileri ale secerii cu 15 fileri. Ovăsul s'a scumpit cu 10 fileri, iar cucuruzul cu 5 fileri de maza m. (100 kg).

Circulația a fost mărginită.
Azi până la 12 ore din zi s'au vândut doar 17.000 măși m. grâu.
Pentru cel mai frumos grâu de Tisa (80 gr. greutate) s'au plătit 25 cor. 60 fileri, iar pentru cel mai slab din comitatul Pestei (75 kgr. greutate) 23 cor. 90 fileri de maza metrică (100 kgr.)
In ultimele 24 ore circulația cerealelor în Budapesta a fost următoarea:

	Măși metriche:	
	Sosit:	Expediat
Grâu	11903	—
Secară	559	—
Orz	1861	900
Ovăs	616	98
Cucuruz	202	85
Rapiță	201	—
Slănină	—	9089
Ărăte	255	1229

Tendința generală în târgul pe termen de cereale a fost fermă. Conform buletinului oficial au notat:
Grâu pro Aprilie 1908: 12.77, 12.75—12.80, pro Octomvrie 1908: 11.09, 11.07—11.16.
Secară pro Aprilie 1908: 11.97, 11.94—11.95
Ovăs pro Aprilie 1908: 8.59, 8.64—8.63.

Cucuruz pro Mai 1908: 7.37, 7.40—7.39 coroane de 50 kgr.
Tariful transportului pe năi. Pentru transportul mărfurilor pe apă se plătește până la Budapesta de 100 kilograme: Dela Panciova 50—54 fileri, Neoplanta (Ujvidék) 46—48, Bezdán 32—36, Senteș — Seghedin 52—54, Zenta 48—50, Titel 46—48 Timișoara—, Becicherecul-Mare 50—52 fileri.

In aceste sume sunt socotite și darea de transport precum și taxa de asigurare.

Piața din Budapesta.

I.

Cereale.

Grâu, m. metr. (100 kgr.)	frum.	25 cor.	60 fil.
" " " " "	mijl.	25 "	10 "
" " " " "	slab	23 "	95 "
Secară, " " "	dela	22-10	— 22-65
Orz, " " "	"	15-70	— 16-10

Cucuruz	"	"	14.70	—	14-95
Ovăs	"	"	16-	—	16-90
Rapiță	"	"	34-50	—	36-

II.

Producte.

Prețurile sunt socotite după 100 kilograme în bani gata.

Unsoare de porc, dela	146 cor.	—	147 cor.
Slănină	118 "	—	121 "
Cartofi	3-80 "	—	5-30 "

Spirit	dela 60-	cor.	— 61-
--------	----------	------	-------

III.

Târgul de porci din Kőbánya (Steinbruch)

(Prima calitate ungară.)

Bătrâni	—	—	—	fileri kilogramul.
Tineri	130—132	"	"	"

Redactor responsabil:

VASILE WACREA.

Banca Națională a României.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1906	ACTIV		1907
28 Cctomvrie	20 Octomvrie	27 Octomvrie	
121 686 535	85 621 535	Reserva metalică aur	100 991 880
	36 065 000	" Trate Aur	41 005 000
622 390	Argint și diverse monete		386 056
76 684 750	Portofoliu Român și Străin		91 339 666
	*) Impr. contra ef. pub.	16 976 600	
32 066 492	" " " " in contcurent	19 464 409	
11 999 979	Fonduri publice		11 999 924
14 721 335	Efectele fondului de rezervă		15 806 084
2 899 824	" " de amortizarea imob. și material		3 253 121
5 779 489	Imobili		5 923 881
604 767	Mobilier și Mașini de Imprimerie		640 124
657 470	Cheltueli de Administrațiune		657 342
104 431 925	Deposite libere		106 339 524
19 540 128	Compturi curente		23 063 157
24 417 016	Compturi de valori		27 559 067
416 112 100			463 931 652
	PASIV		
12 000 000	Capital		12 000 000
21 621 136	Fond de rezervă		23 086 843
3 275 468	Fondul amortisării imobilelor și material		3 504 226
271 856 630	Bilete de Bancă în circulațiune		315 497 280
1 646 498	Profituri și perderi		2 077 070
1 280 443	Dobânzi și beneficii diverse		1 426 709
104 431 925	Deposite de retras		106 339 524
	Conturi Curente		104 882 774
416 112 100			463 931 652

Scomptul 7%.

*) Dobânda 7%.

În curând apare

„CUCU“

foaie umoristică-poporală

și
„Foaia Ilustrată“

pentru țărani.

Redacția și Administrația:

BUDAPEST

VII., István-ut 11.

Intr'o singură tragere, în ceea ce este și acum în curs, am plătit m. c. n. noștri clienți următoarele câștiguri principale:

unul de 400,000
" " 60,000
" " 25,000
" " 10,000
coroane

unul de 90,000
" " 40,000
două " 20,000
mai multe de 10,000
și alte multe câștiguri

Centrala:
Szervita-tér 3.
Sucursale:
Váci-körut nr. 4.
Teréz-körut nr. 46.

Prețul lozurilor
cl. I.:
Întreg 12- cor.
Jumătate 6- "
Sfert 3- "
Optime 1-50 "

Tragerea deja în 21 Nov. n.

Török A. és Társa

soc. pe acții Budapesta.

Cea mai mare prăvălie de vândut lozuri.

Dela „Poporul Român” se pot procura următoarele cărți

Cărți din editura librăriei „Minerva” București:

<i>Alexandri V.: Poesii</i>	1-50
<i>Alexandri V.: Teatru II.</i>	1-50
<i>Alexandri V.: Teatru III.</i>	1-50
<i>Alexandri: Teatru IV. Cor.</i>	1-50
<i>Alexandri V.: Proză</i>	1-50
<i>Alexandrescu Gr.: Versuri și Proză</i>	1-50
<i>Basarabescu: Vulturii</i>	1-50
<i>Bărsan: Popasuri</i>	1-50
<i>Brun I.: Moșneagul</i>	1-50
<i>Bălcescu N.: Istoria Românilor</i>	1-50
<i>Bolintineanu D.: Poezii</i>	1-50
<i>Beldicianu N.: Chipuri dela mah.</i>	1-50
<i>Boureaanu E.: Povestiri din copilărie</i>	1-50
<i>Creangă Ion: Opere complete</i>	1-50
<i>Coșbuc G.: Valuri alinate</i>	1-50
<i>Caraiyan: La Șezătoare</i>	1-50
<i>Dundărianu: Chinuții</i>	1-50
<i>Dauș: Doamna Oltea</i>	1-
<i>Delatinsana: 100 Basme</i>	1-50
<i>Eminescu M.: Literatură populară</i>	1-50
<i>Eminescu M.: Scrieri politice</i>	2-
<i>Eminescu: Geniu Pustiu</i>	2-
<i>Filimon N.: Ciocoi vechi și noi</i>	1-50
<i>Gârleanu: Cea dintâi durere</i>	1-50
<i>Grigorovitza Em. Chipuri și Gravuri din Bucovina</i>	1-50
<i>Geniu: Povestiri morale</i>	1-50
<i>Gorun Ion Taina a seasa</i>	1-50
<i>Gârleanu Em.: Bătrânii</i>	1-50
<i>Hodos Constanța: Frumos</i>	1-50
<i>Iorga N.: Gânduri și sfaturi</i>	1-50
<i>Iorga N.: Neamul Rom. din Bucovina</i>	2-50
<i>Iorga N.: Ștefan cel Mare</i>	0-75
<i>Iorga N.: Neamul Rom. din Ardeal Vol. I.</i>	2-50
II	
<i>Istoria Românilor în chipuri Volumul I.</i>	2-50
<i>Iorga: Prin Bulgaria</i>	2-50
<i>Iosif St. O.: Credințe</i>	1-50
<i>Lecca H.: Poezii</i>	1-50
<i>Lecca H.: Tainele cerului</i>	1-50
<i>Livescu: Nu se cuvine</i>	1-50
<i>Manolache Holda: Fețe</i>	1-50
<i>Moruzzi: Ruși</i>	1-50
<i>Nicolescu Stamați: Opere Compl.</i>	1-50
<i>Negruzzi C.: Op. Compl. Proză</i>	1-50
<i>Odobescu: Opere Compl. Vol. I.</i>	1-50
<i>Pann Anton: Povestea vorbeii</i>	1-50
<i>Popovici A. C.: Vorbe înțelepte</i>	1-50
<i>Popp V.: Răs și Plâns Cor.</i>	1-50
<i>Paul Augustin: Între Someș și Prut</i>	1-50
<i>Petrescu Petra: „Ilie Marin”</i>	1-50
<i>Popp V.: Domnița Viorica — Rutenisarea Bucovinei</i>	2-
<i>Pop: Cum iubește o fată?</i>	3-50
<i>Rosetti — Max.: Între Capșa și Palat</i>	1-50
<i>Scrob Carol: Roua și Bruma</i>	1-50
<i>Sandu Aldea C.: În urma plugului</i>	1-50
<i>Sadoveanu: Povestiri</i>	1-50
<i>Sandu: 2 Neamuri</i>	1-50
<i>Sadoveanu: Dureri înăbușite</i>	2-
<i>Sadoveanu: Povestiri de Răsboi</i>	2-
<i>Sadoveanu: Crășma lui moș Precu</i>	2-
<i>Sadoveanu: Floare Ofiliță</i>	2-
<i>Sadoveanu: Amintirile căprarului Gheorghiuță</i>	2-
<i>Slavici I.: Din Bătrâni</i>	2-50
<i>Slavici I.: Vatra părăsită</i>	2-
<i>Sadoveanu: Șoimii</i>	1-50
<i>Sadoveanu: La noi în Vișoara</i>	1-50
<i>Sadoveanu: Mormântul</i>	2-
<i>Teodoru Gh. A.: Din viața Mărișarului</i>	1-50
<i>Urechia: În Bucezi</i>	1-50
<i>Pandele: Bucăția</i>	3-

Biblioteca populară a „Minervei”:

<i>Istoria populară a Rom. Vol. I.</i>	—15
<i>” ” ” ” Vol. II.</i>	—15
<i>” ” ” ” Vol. III.</i>	—15
<i>Cântarea României</i>	—15
<i>Istoria populară a Lit. Rom.</i>	—15
<i>Revoluția lui Tudor Vladimirescu (1821)</i>	—15
<i>Perderea Basarab. 1812 și 1814</i>	—15
<i>Unirea Principatelor și domnia lui Cuza</i>	—15
<i>Vasile Alexandri cel mai mare poet al României</i>	—15
<i>Ștefan cel Mare, copilăria și suirea la tron</i>	—15
<i>Istoria lui Mihai Viteazul</i>	—25
<i>Revoluția lui Horea</i>	—15

<i>Ce să cetim</i>	—15
<i>10 Maiu</i>	—15
<i>Răzb. rom. pentru neatârnare Vol. I.</i>	—15
<i>Răzb. rom. pentru neatârnare Vol. II.</i>	—15
<i>Răzb. rom. pentru neatârnare Vol. III.</i>	—15
<i>Viața și faptele lui Veniamin Costachi (1667—1846)</i>	—15
<i>Aritmetica</i>	—15
<i>Femeile în revol. din Rusia</i>	—15

Cărți din editura librăriei „Alkalay” București:

Biblioteca pentru toți

fiecare număr 30 fileri, plus 5 fil. porto. (Dacă cartea are 2 sau mai mulți numerii costul e de atâtea ori 30 fileri.)

<i>Adamescu, Modele de discursuri române No. 43-44.</i>	
<i>Adamescu Gh., Modele de discurs. streine 48-49.</i>	
<i>Adamescu Gh., Din biogr. scriitorilor români, No. 85.</i>	
<i>Alexandri, Ovidiu dramă, 180-181.</i>	
<i>Alexandri, Doine No. 182, Lăcrămioare 183.</i>	
<i>Alexandri, Suvenire 184. Margaritarele, No. 185-186.</i>	
<i>Alexandri, Pasteluri. No. 187, Varia, No. 188.</i>	
<i>Alexandri, Alte, Poesii 189-190.</i>	
<i>Alexandri, Ostașii noștri, Poesii No. 191.</i>	
<i>Alexandri, Dumbrava roșie, poem istoric 192.</i>	
<i>Alexandri, Legende 193-194.</i>	
<i>Alexandri, Teatru vol. I, 199.</i>	
<i>Alexandri, Teatru vol. II, 200.</i>	
<i>Alexandrescu Gr. M., Proză și poezii 15.</i>	
<i>Andersen, Povești alese, cu portret, I.</i>	
<i>Andersen, Carte de chipuri fără chipuri, 100.</i>	
<i>d'Annunzio Făclia sub obroc. Trag. 248, trad. de Al. Dor.</i>	
<i>Augier & Sandeau, Ginerile lui Poirier teatru, No. 78.</i>	
<i>Bachelin Leo, Gastalul Peleş 9.</i>	
<i>Bălcescu, Poesii vol. I, 126.</i>	
<i>Bălcescu, Poesii vol. II, 127.</i>	
<i>Bănățeanu P., Din viața meseriașilor, 23-24.</i>	
<i>Bianu Ioan, Momente Culturale, 217.</i>	
<i>Bolintineanu D., Legende istorice, 20.</i>	
<i>Bolintineanu D., Manoil, Roman, 202-203.</i>	
<i>Bolintineanu, Elena, Roman, No. 243-245.</i>	
<i>Bourde, Patriotul, 54.</i>	
<i>Buzoianu G. T., Egiptul, 72.</i>	
<i>Buzoianu G. T., Erberii-Hesperidele, 87.</i>	
<i>Buzoianu G. T., Cartagena-Cyrena, 95.</i>	
<i>Calligari D., Dicționar englez-român, 204-215.</i>	
<i>Caragiale I. L., Schițe ușoare, 58.</i>	
<i>Caragiale I. L., Fragmente, 121-122.</i>	
<i>Carmen Sylva, De prin veacuri, I. No. 7.</i>	
<i>Carmen Sylva, De prin veacuri, II. ultim, 40.</i>	
<i>Carmen Sylva, Robia Peleşului, 119.</i>	
<i>Carmen Sylva, O Rugăciune, 223.</i>	
<i>Cazaban Al., Depart de Oraș, novele, 254.</i>	
<i>Cervantes, Don Quijote, 218.</i>	
<i>Cicerone, Despre prietenie, 107.</i>	
<i>Colomb D-na, Istorie, 17.</i>	
<i>Coppée François, Prietene, roman, 52.</i>	
<i>Coppée François, Poveste tristă, 103-104.</i>	
<i>Costin, Spre primăvară, 64.</i>	
<i>Creangă, Opere complete, vol. I, 28.</i>	
<i>Creangă, Moș Nichifor, vol. II, 29.</i>	
<i>Creangă, Povestea lui Stan Pățitu, vol. III. No. 30.</i>	
<i>Creangă, Povestea lui Harap Alb, vol. IV., 31.</i>	
<i>Creangă, Amintiri din copilărie, vol. V. și VI. 32-33.</i>	
<i>Demetrescu Traian, Iubita, No. 263.</i>	
<i>Demetrescu M. Nuvele, Nn. 12.</i>	
<i>Depărățeanu, Doruri și amoruri vol. I. 42.</i>	
<i>Depărățeanu, Doruri și amoruri vol. II. 45.</i>	
<i>Dulfu P., Legenda Țiganilor, No. 70.</i>	
<i>Dumas A., (fiul) Denisa, drama, 88-89.</i>	
<i>Eminescu Mih., Poesii, 195-196.</i>	
<i>Facca Franțuzitele. teatru, 240.</i>	
<i>Flammariion Camille, O călătorie în cer, 266.</i>	
<i>Filimon, Ciocoi vechi și noi, roman, part. I. 80-81.</i>	
<i>Filimon, Ciocoi vechi și noi, roman, part. II. 62-63.</i>	
<i>Filimon, Ciocoi vechi și noi, rom., part. III. și ult. No. 84.</i>	
<i>Foe Daniel Robinson Crusoe (călătorii), 262.</i>	
<i>Flammariion Camille, Fenomenele Spiritismului 269.</i>	
<i>Gastineau, Geniile științei și industriei, 91.</i>	
<i>Genevraye, Ombra, roman, 21.</i>	
<i>Ghica Ion, Scrisori către V. Alexandri, vol. I. No. 224-225; vol. II. No. 226-227; vol. III. 228-229; vol. IV. cu note de Il, Chendi, No. 230-231.</i>	
<i>Goethe, Werther, roman, 38.</i>	
<i>Glorile muzicii, 110.</i>	
<i>Grillpartzer, Hero și Leandru, trad. de Har. Lecca, 270.</i>	
<i>Hamangiu, Codul civil adnotat, 128-137.</i>	
<i>Hamangiu, Procedura civilă adnotată, 139-148.</i>	
<i>Hamangiu, Legea Judecător. de pace adnotată, 149-151.</i>	
<i>Hebbel Fried, Iudita și Holofern, tragedie, 197.</i>	
<i>Hugo Victor, Ernani, dramă 232-233; trad. în versuri de H. Lecca.</i>	
<i>Hugo Victor, Regele petrece, dramă, 264-265, tradusă în versuri de Ludovic Dauș.</i>	
<i>Huxley, Noțiuni asupra științelor, 41.</i>	
<i>Ibsen, Stâlpii Societății, 253.</i>	
<i>Ionescu Gion, Istorică, 34.</i>	

<i>Iorga N., Oameni și fapte din trec. românesc, 22.</i>	
<i>Lecca G. Haralamb, Poeme, 90.</i>	
<i>Lecca G. Haralamb, Casta-Diva dramă, 236-237.</i>	
<i>Lecca G. Haralamb, Jucători de cărți, dramă, 238-239.</i>	
<i>Lecca G. Haralamb, Suprema forță. Teatru, 246-247.</i>	
<i>Lecca G. Haralamb, Căinii, dramă, 257.</i>	
<i>Lubboc, Intrebuințarea vieții, 124.</i>	
<i>Madan G., Suspine, 138.</i>	
<i>Marian, Pășerile noastre și legendele lor, 2.</i>	
<i>Maioreescu T., Nuvele și schițe, 10.</i>	
<i>Mahaffy, Antichitatea greacă, 27.</i>	
<i>Maistre Xavier de, Călătoria împrejurul odăii, 2.</i>	
<i>Michelet, România, Roma, Piza, etc. 8.</i>	
<i>Molière, Bolnavul închipuit, 251-252.</i>	
<i>Morand, Introduceri la studiul științelor fizice. 112-113.</i>	
<i>Müller, Animale celebre, 108.</i>	
<i>Musset Alfred, La ce visează Fetele, 19.</i>	
<i>Mic Vocabular militar, român-frac.-rus-turc, 105-106.</i>	
<i>Molieré, Doctor fără voie.</i>	
<i>Nora A., Clipe trâte, 256.</i>	
<i>Olănescu D. C. (Ascanio), Satire, 63.</i>	
<i>Ovid, Metamorfosele, 101-102.</i>	
<i>Oscar Wilde, Salomea (dramă) trad. Z. Bărsan, 261.</i>	
<i>Pann Anton, Pov. vorbii vol. I. No. 16, vol. II. 25, III. ult. 3.</i>	
<i>Pann Anton, Nastratin Hogeza 79.</i>	
<i>Pann Anton, Povestea lui Moș Albu part. I. 93, part. II. 94.</i>	
<i>Petőfi, Apostol. trad. în versuri de Iosif. No. 99.</i>	
<i>Pecaut și Baude, Conv. despre artă I. No. 50, II. No. 36.</i>	
<i>Pierre C. de St., Paul și Virginia, No. 96-97.</i>	
<i>Pitaru Hristache, Povestea Mavroghen, No. 125.</i>	
<i>Ploetz-List, Mic vocabular francez-român, No. 156-157.</i>	
<i>Popp Vasile, Fleacuri, No. 118.</i>	
<i>Prevost Abatele, Nanon Lescaut, roman vol. I. 60.</i>	
<i>Prevost Abatele, Manon Lescaut roman, vol. II. No. 65.</i>	
<i>Prevost Abatele, Manon Lescaut vol. III. fine No. 66.</i>	
<i>Putlitz, Ce și povestește pădurea, 86.</i>	
<i>Rădulescu Motru, Știința și Energie, 241.</i>	
<i>Rosetti D. R. (Max), Trotuarul Bucureștilui 6.</i>	
<i>Rosetti D. R. Max, Teatru vol. I. No. 109, vol. II. No. 12.</i>	
<i>Rosetti D. R. Max, Povește către săteni, 160-161.</i>	
<i>Rosetti Radu D., Din inimă, 55.</i>	
<i>Rosetti Radu, Sincere, poezii 92.</i>	
<i>Sadoveanu Mih., Povestiri de sărbători, 234-235.</i>	
<i>Seneca, Liniștia sufletească, 114.</i>	
<i>Silvan Gh., Bătrînul Dan, 219.</i>	
<i>Shakespeare, Hamlet, 221-222.</i>	
<i>Schopenh., Viața, Amor. și Moart. trad. de Pest. 249-250.</i>	
<i>Shenkiewicz H., Bartek învingătorul, No. 258.</i>	
<i>Sihleanu A., Armonii intime 75.</i>	
<i>Spencer Herbert, Despre Educație, 4-5.</i>	
<i>Sperantia Th. D., Anecdote împănate, 201.</i>	
<i>Stăncescu Const., Ce este frumusețea, 71.</i>	
<i>Stăncescu Dumitru, La gura sobei, 35.</i>	
<i>Stavri Arthur, De demult, poezii, 98.</i>	
<i>Stavri Arthur, Pe aceleași drum, poezii, 179.</i>	
<i>Stoenescu Th. M., Poesii, 111.</i>	
<i>Swift, Guliver în țara piticiilor, 198.</i>	
<i>Szavilowsky, Cronologie, calendare, 159.</i>	
<i>Teleor Dumitru, Schițe umoristice, 18.</i>	
<i>Teleor D., Alte schițe umoristice, 115.</i>	
<i>Tennyson, Enoch Arden (poema) No. 62 trad. de H. Lecca.</i>	
<i>Theuriet André, Din tinerețe, etc. 11.</i>	
<i>Urechia Dr., Dușmanii noștri, 46.</i>	
<i>Urechia Dr., Cronicile Doctorului, 156.</i>	
<i>Urechia, Dicționar francez-român, 166-178.</i>	
<i>Urechia Dr., Ce naște din piscă, 216.</i>	
<i>Ureche Nestor, Căruta Poștei, 271.</i>	
<i>Vildembruch, Doui trandafiri, 23.</i>	
<i>Vilkins, Antichitatea romană, 14.</i>	
<i>Virgiliu, Georgicele, trad. în versuri de Coșbuc, 242.</i>	
<i>Vlahuță A., Icoane șterse cu portret, 6.</i>	
<i>Vlahuță A., Din goana vieții, I. No. 51, p. III. u. 59.</i>	
<i>Vlahuță A., Dan, roman partea I. 73-74. p. II. și ult. 76-77.</i>	
<i>Vlahuță A., Iubire, poesii. 116-117.</i>	
<i>Zamfirescu Duiliu, Nuvele romane, 13.</i>	
<i>Zamfirescu Duiliu, Viața la țară 162-165.</i>	
<i>Zamfirescu Duiliu, Tânase Scatiul, roman, 259-260.</i>	
<i>Zamfirescu Mihail, Cânt. și plâng., No. 3. p. II. No. 45.</i>	
** Biografiile oamenilor celebrii, 26.	
Povesti de Crăciun, 36.	
Minunile Universului, vol. I. 67.	
Minunile Universului, Istoria naturală, vol. II. 68.	
Minunile Universului, Omul și org. sale. vol. III. 69.	
Biografiile mamelor celebre, 123.	
Carmen Sylva, Ullranda, dramă, 275.	
Racine Atalia și T. Banville, sărutarea trad. în versuri de H. Lecca, 276.	
Gorki, Asilul de noapte, 277.	
Eminescu, Povești și nuvele, 278-279.	
Dumas-Fiul, Damă cu camelli (roman), 280-282.	
Alexandri, Fântâna Blanduziei, 283.	
Schakespeare, Femeia îndărătnică, trad. în versuri de Haralamb G. Lecca, 284.	
Coșbuc, Antologia Sanscrită, 285.	
Octavian Goga. poezii (premiata de Academia Română), 286-287.	
Ibsen, un dușman al poporului, 288.	

Istoria Românilor Bănățeni

de

Dr. Theol. GEORGE POPOVICIU
protopresbiter ort. român și deputat dietal în Lugoj.

Se estinde pe 424 pagini, format 8o mare, prețul original 6 cor., redus 4 cor.

La cărțile până în valoare de 50 fil., 5 fil., iar dela 50 fil. în sus 10—20 fil. sunt a se alătura pentru porto postal. Pentru trimiterea recomandată plus 25 fil.